

افزایش حس مسئولیت پذیری دانش‌آموزان با روشی خلاقانه

در دبیرستان شهید بینایی (دوره اول متوسطه)

پروانه دهنادی^۱

چکیده

جهان امروز در تمامی ابعاد خود به سرعت در حال دگرگونی، رشد و نو شدن می‌باشد و نظام تعلیم و تربیت به عنوان بخشی از این دنیای نوگرا، باید در اهداف، برنامه‌ها و روش‌های خود مستعد پذیرش این دگرگونی باشد. آنچه که می‌تواند به نسل جوان در این عرصه مدد رسانده و آنان را به سر منزل مقصود رهنمون شود احساس مسئولیتی است که بایستی در وجود خویش بپروراند. مسئولیت‌پذیری یک مهارت است و همانند هر نوع مهارتی، آموختنی و اکتسابی است و از آنجا که روحیه مسئولیت‌پذیری در تک فرزندان کمرنگ است، اولیای دبیرستان نمونه دولتی شهید بینایی بر آن شدند تا با اتخاذ روشی جذاب و خلاقانه و با بکارگیری نظریه تئوری انتخاب گلسر به افزایش حس مسئولیت‌پذیری در دانش‌آموزان بپردازند.

پژوهش حاضر یک پژوهش کاربردی و از نوع آزمایشی است که کل فرایند آن در دو مرحله و مجموعاً ۱۰ جلسه انجام گردید و نهایتاً در ۴۰ نفر از دانش‌آموزان پایه هفتم که به صورت داوطلبانه انتخاب شدند، قلمه گیاهان متفاوتی در اوایل آذرماه تحویل گردید و پس از آموزشهایی طی ۸ جلسه از آنان خواسته شد که گلدان حاوی گیاه رشد یافته را در روز درختکاری به همراه گزارش یا مقاله تحقیق خود به اولیای دبیرستان تحویل دهند. در جشنواره پژوهش دانش‌آموزان این گیاهان در معرض نمایش قرار گرفت.

مطابق مصاحبه انجام شده با والدین در ارتباط با چگونگی برخورد و رفتار دانش‌آموزان با مسایل موجود، اکثر اولیای دانش‌آموزان اذعان داشتند که روحیه مسئولیت‌پذیری فرزندانشان نسبت به گذشته افزایش یافته و از حالت بی تفاوتی نسبت به دنیای پیرامون خود درآمدند. برخی اولیا از این که فرزندان در امور منزل و نگهداری از خواهر یا برادر کوچکتر خود شرکت نموده و حتی پیش قدم می‌شود رضایت خود را از این طرح خلاقانه اعلام نمودند.

در مدرسه نیز مشارکت دانش‌آموزان شرکت‌کننده در این پژوهش، در کارهای گروهی، کمک به دوستان خود در اجرای برنامه‌ها و تشکیل بازارچه بسیار چشمگیر بود. لذا این موارد نشان دهنده افزایش روحیه همکاری و حس مسئولیت‌پذیری در دانش‌آموزان می‌باشد.

کلمات کلیدی: مسئولیت‌پذیری، روش خلاقانه، دانش‌آموزان.

^۱ کارشناس ارشد تکنولوژی آموزشی